

KORESPONDENCIJA JANKA DRAŠKOVIĆA
(IZBOR)

1. POSLANA KORESPONDENCIJA

4to *Technologia* iliti *Klasnik* *Vzvalj* *at* *Reh* *me* *stria* *h*, *od* *So* *rdan*
 a 5to *Philosophia* *practica* *od* *Kar* *pe* *ar* *o* *n* *a* *b* *u* *k* *m* *e* *n* *i* *n* *a* *i* *t* *e* *g* *i*;
 jest, *y* *v* *n* *o* *g* *o* *m* *i* *g* *l* *a* *s* *u* *m* *e* *f* *a*. *I* *d* *r* *a* *s* *h* *y* *e* *p* *o* *s* *t* *r* *e* *d* *n* *y* *e*
m *i* *i* *d* *e*. *V* *i* *k* *l* *e* *n* *o* *h* *n* *o* *d* *v* *r* *a* *c* *h* *t* *v* *a* *h* *m* *e* *d* *i* *s* *p* *e* *n* *s* *r* *i* *a* *t* *j* *e* *s* *t*
a *s*, *n* *i* *k* *o* *m* *i* *n* *e* *p* *o* *m* *o* *g* *l* *o*, *n* *e* *g* *o* *r* *e* *k* *a* *l* *j* *e* *s* *t*, *d* *a* *k* *o* *m* *o* *t* *e* *u*,
ch *i* *n* *i* *t* *i* *h* *i* *m* *o* *r* *a* *l* *z* *h* *o* *g* *a* *A* *l* *e* *x* *e* *n* *e* *m* *o* *j* *e*. *N* *e* *m* *o* *g* *u* *n* *y* *m* *a*
i *t* *p* *i* *s* *t* *a* *t* *k* *a* *k* *o* *t* *e* *s* *k* *o* *c* *h* *e* *k* *a* *m* *p* *r* *o* *s* *t* *r* *e* *d* *n* *y* *e* *h* *o* *s* *t* *o*
p *o* *n* *i* *z* *n* *o* *m* *o* *l* *e* *c* *h* *i* *A* *e* *M* *i* *l* *o* *s* *t* *y* *i* *n* *y* *h* *o* *v* *i* *i* *z* *r* *u* *h* *a* *m*
y *o* *s* *t* *a* *j* *a* *m*
N *y* *h* *G* *o* *s* *p* *o* *t* *e* *z* *u*
K *a* *i* *M* *i* *l* *o* *s* *t* *y* *e* *O* *c* *t* *a* *S* *t* *i* *n* *h* *o* *n* *a* *i*.
M *B* *e* *h* *u* *V* *i* *n* *i* *g* *r* *a* *i* *p* *o*.
l *e* *t* *o* *1* *7* *8* *6* *K* *o* *r* *n* *i* *f* *a* *n* *k* *o* *v*
1 *1* *g* *o* *S* *o* *g*
G *y* *u* *r* *o* *p* *o* *n* *i* *z* *n* *o* *r* *e* *n* *z* *i* *p* *u* *s* *l* *u* *j* *e* *y* *L* *e* *x* *r* *a* *v* *j* *e* *s* *t*.

Dio pisma Janka Draškovića ocu Ivanu VIII. Draškoviću (1.1.8.)

1.1. DRAŠKOVIĆ, IVAN VIII.

1.1.1.

Beč, 29. studenoga 1785.

Janko Drašković obavještava oca Ivana kako on i njegov brat redovito polaze kolegije. Najavljuje mu posjet Sivčica, koji bi s Petrovićem trebao doći u Zagreb 20. prosinca.

Illustrissime domine comes, domine genitor omni veneratione mihi collendissime!

Iam septimus labitur dies, quod paterno illustrissimae dominationis vestrae consortio fraudemur, quod quidem nobis eo durius accidit, quod antehac non diu soliti fuerimus absentiam eiusmodi acerbam illustrissimae dominationis vestrae tolerare, nos hic sani sumus, gaudebimusque si dominatio vestra illustrissima aequae ea fruitur sanitate. Admodum reverendus dominus praefectus iam convaluit, collegia nostra solito modo frequentamus, in quibus tantum certe conatus adhibituri sumus, ut et spei de nobis conceptae, et sumptibus tam liberaliter in nos facta satisfaciamus. His diebus notitiam contraximus cum iuvene comite Karoly eiusque praefecto, quos saepius adturi sumus.

Sivchich illustrissimae dominationi vestrae suae obsequia nuntiat, qui contra nostram expectationem nos quotidie accedit, vigesima Decembris autem cum Petrovich Zagrabiam venturus est. Nupperrime audivimus Caesarem graviter aegrotare. Ego vero his me comendans gratiis ac favoribus paternis omni cum veneratione manus osculando persevero

illustrissimi domini genitoris

Viennae, 29. Novembris, 1785.

humillimus ac obsequentissimus filius

Joannes, manu propria

1.1.2.

Beč, 19. prosinca 1785.

Janko Drašković piše ocu Ivanu kako su ih razalostile vijesti o njegovoj bolesti, kao i vijesti o lošem zdravlju Ladislava Erdődyja. Javlja mu kako je neki Berolin već tri dana pritvoren zbog smrti nekog Friedricha, kao i da je čuo da su Franjo Bedeković i Ladislav Erdődy imenovani vijećnicima Ugarskog namjesničkog vijeća.

Illustrissime domine comes genitor, domine summa cum veneratione mihi collendissime!

Nupperrime ex literis illustritatis vestrae domino praefecto scriptis percepimus illustritatem vestram graviter decumbere, quod quidem summo mihi fuit dolori, verum

spes valetudinis mox secuturae aliquantum merecreaverat, quae ut diuturna sit ex animo, et ut filium optimo parenti penitus devotum decet precor. Eademque die de adversa domini comitis Ladislai Erdődy valetudine nuntium accepimus, at eam in peius vergere etiam inteligimus, licet Hinterholczer et Pluscal adfuerint, ut sua ope valetudinem pristinam restituerent. Hic id solum novi est, quod Berolinum iam tribus diebus clausum sit, cuius causam mortem Friderici esse existimant, relatum nobis insuper est, comitem Ladislaum Erdődy una cum Francisco Bedekovich munere consiliariorum locumtenentium auctos fuisse. Ego hic sanitate quam optima fruor, humilime paternas illustritatis vestrae manus exosculor, et omni cum cultu ac veneratione emorior.

Illustritatis vestrae
humillimus ac obsequentissimus filius

Joannes, manu propria

Viennae, 19ta Decembris 1785.

1.1.3.

Beč, 8. siječnja 1786.

Janko Drašković obavještava oca Ivana kako se razbolio i dobio groznicu. Za Novu godinu objedovao je kod Paszthoryja. Javlja da je Živčić otišao iz Beča, što je Jankeu Draškoviću teško palo.

Dilecte pater!

Litterae tuae tanto me gaudio affecerunt, ut exprimendo non sum quo gaudio affectus hoc unicum desidero, ut solatium de me conceptum longius quoque duret. De veritate verborum meorum te certe persuasum reddam, dum adveneris. De sanitate nihil habemus quod conqueramus quanquam feбри, quam autem sine cooperatione medici perdidisti aliquantum agitatus sim. Die novi anni apud dominum Paszthory pransi sumus, qui te multis salutatis verbis. Xivchich 3tiaе huius hinc discessit, cuius abitus tamen difficillimus ei fuit.

Nova nulla scio quibus cum servire possem, nec quaero, nam eo solum agor, ut studiis et laboribus necessariis satagam. Domino capitaneo obsequia mea dici demisse rogo. Ego vero maxima cum veneratione paternas manus exosculando persevero.

Dilecti patris
obsequentissimus filius

Joannes, manu propria

Viennae, 8va Ianuarii, anno 1786.

1.1.4.

Beč, 12. svibnja 1786.

Janko Drašković želi svom ocu Ivanu zdravlje te da mu godine budu brojne i mirne te ispunjene srećom. Moli ga da ga ne prestane obasipati svojom očinskom ljubavlju i milošću.

Dilecte pater!

Vota mea pro salute tua semper eadem sint, eodemque ex animo proveniant, die nominis sui ardentiora esse oportet, sed sinceriora esse non possunt. Annos itaque multos et tranquillos, ac ea, quae ad complendam omnem felicitatem tuam optas, tibi evenire quam ardentissime cupio, ego quae potuero, agam, ut tranquillitas tua in dies augeatur. Nunc id unum rogo, ut me paterno amore dignum iudices, ac gratias tuas in me conferre non desinas. Haec sincere tum vovenda, tum sperando filialicum amore, ac tibi manus exosculando persevero.

Dilecti patris

Viennae, 12tae Mai 1786.

humillimus ac obsequentissimus filius

Joannes, manu propria

1.1.5.

Beč, 16. siječnja 1787.

Janko Drašković izražava svoju radost zbog ozdravljenja oca Ivana te jedva čeka da ga vidi. To što mu je Ivan oprostio njegovu pogrešku, dokaz je njegove ljubavi i milosti prema njemu.

Mili y dragi gospodine otacz!

Nemogu veselye izpisati kojemi kniga nyhova uchinila jest. Sada vidim, kuliko mi oni valyadu, vnogo jez zam preterpio, bojajuch se, ali evo, kako chujem sada, zdravi jesu, xalost moja se skrije, a veselye y xely, nyih videti onda rasti mora, vechje sata, broim, dokal mi miloztja bitse, nyima ponizno ruczi kuxnut, y kazati kuliko se tersim polag volyi nyihove se podnesti. Oproxtyenje falinge moje mi kaxe, da se ponizno falitimam, yda mogu viruvati, da joxter dobro od mene misle, tersit chu se, sebe uridit miloxtye nyihove, y nyima izkazati da srichu imadem biti milog gospodina otcza nai-poniznei sinko, y naivirnei

U Bietsu, 1787., 16ga Jaunara

Janko, manu propria

P.S. Gyuro takai ponizno se nyima klanya, ruczi nyim lyubech

1.1.6.

Beč, 3. studenoga 1786.

Janko Drašković prepričava ocu Ivanu svoje školovanje, kako je ravnatelj bolestan te da će svoje učenje morati nastaviti i kod kuće. Uyjerava ga kako je u dobrim odnosima s ravnateljem. Premda voli svojeg brata, ne može odgovarati za njegove postupke i ostavlja ocu da to riješi.

Mili goszpodine otacz!

Primio jeszam knigu nyihovu zradosztjum neizpizsajuchum, gye vidio jeszam, da zabo-
ravit nete na szina szvoga, sto mi vech doszta jeszt. Sto sze puta nasega dotiche, iz moje
parve knige szve videti mogu, sto pako abladanya saloszti moje. Zbilya nitko kadar ni-
eszt, szade vise pri nasati ktome, kako oni z knjigami nyihovemi. Primio sze jesz navuka
iz isztine, nego jos u skoli bio niszam nit kod Vansuitena, jerbo ravnitel nas bolesztan
kod kuchye, y u poszteli osztati mora. Ja moje zdravlye bolye szi malo chutim, nego szle-
zena otekose, y veszeloga mene biti ne puscha, ako bi y tio. Pisu mi da nek sze uchini
kako lani. Sao bi mi bilo za vrime, da visse nebi sze uchio letosz nego lani jerbo jednoga
prophesora szamo imadem, y vise kod kuche uchil sze budem drugeh navukov. Zbog
terplivnoszti, y pokornoszti proti ravnitelu momu, neka sze neboje, da bi vu ovom falel,
posztao mi jeszt szade tako lyubezan, kako bio jedanput kod kutye, ja szamo selyim, ne-
ka bi mi tako osztao do koncza ovog godina, y ako bi sze obernuo, y lyut posztao, netyu
szigurno (kako nyima vech obecho jesz doma) nikome proti nyega govorit, jerbo preter-
pio bi yto, da znadem, da milostyu imam nyih vise puta ovdí videt, kano lani, y da vise
ovoga godina nit pod nyim, nit ovdí vise osztanem, jedini komu sze szamo ondar tusio
bi, kad vech neterplivno bio bi (ar dobro izpazini, da jeszam nyima one dane prevech
dusno, y iztinszko prevech vnoga, govorio) oni jeszu, yto prez zamire da znadem, jerbo
y to osztaviti mogu ja, za volyu nyihovu. Brata moga lyubim y szvikada lyubio ga jeszam.
Selyio bi da on me za sztotniu sztran tako lyubi, ravnat pako ga nemogu, jerbo szam vze
u zlo szvoje baczi, y kazat bi mi lyudi mogli da ja onai jesz, tko mu to nauchio jeszt, sto
me lyutilo bi. Ufamsze, da mi to prosztot chedu, dotyi tye on kod kutyu, ako hote y nye-
ga szpravit, neka ga derse kod szebi, ako ga oni ravnat kadri niszu, netyuga ni ja ni cze-
li szuet, ovdí pako skvaritvsze chiszto, a razum nima, da bi tio nekome ueruvati nesta.

Evo szade goszpodine nai milei, szve odgovorjeno, sto jeszam mogal nai bolye, vira
y Bog po ruki mi budu neka, da ja odako miszlim kako pisem, y neka nyih kad ne vidim,
neka hergyavo sivem ako szamo krivu rich kazao nyima jeszam. Goszpodine nemogu nyih
ni dan ni u nochi zaboravit, szve mi sze vidi da szmosze u Sopronu zadnyput szprichali.
Kniku zavretu dobio jesz y myzlim, da chu ju szvigdar ovako dobit, ako szamo mi che-
du vnoga puta piszat, szada pako u milostyu nai drasega ocza sze klanyajuch osztajam
naipokonei szin

Janko, manu propria

1.1.7.

Beč, 10. studenoga 1786.

Janko Drašković piše ocu Ivanu o svojem lošem zdravlju i svojem školovanju (profesoru prava Vansuitemu). Nada se da će se svojim zalaganjem u školi pokazati dostojnim sinom svojeg oca.

Najmilei y nai drasi goszpodine moi!

Primio jeszam knigu nyihovu od 6ga Novembra, iz koje vidio jeszam, da oni ufanye ume metnu, drago y mило mi jeszt, da ne dvoje, dachu sze vratit, kano dobar, isztiniti y viran szinko. Hochu szve, sto szu mi kazali, szamo za nyihovu volyu szvieto izpuniti, obsztum toga da poszli nasi budi, neidu polag selyi nasze, ar jel u zdravju nis sze ne pobolsam, predjucher coliku imal jesz, da mal umerl nisz, na prsza tesko szu chutim y zjednum rechjum dobro misze zdravie joster u nichim kazalo nie. Vansuiten, pri kome vech dva puta za nista bili szem, danaszke treti put vendar na knigu nyihovu predsze nasz puschao jeszt, y kazel da me ne more u ius puschati, y da reda nemore prekorachiti, a ja znadem da vnogima dopusztio jeszt, treto jedino philosophie preszkochiti, neznam, jeli mu to dodialo, da mu szami oni dosli nisz, ali da kanim k sztalisu szoldachkome ityi, kosisi tugi joster szmert Jankicha danasz dosla jeszt. Danasni dan meni jako nevolyan, y salosztan jeszt, y da niemam obechanja nihova, pervo da pete zaboraviti na me, yte amo doityi okolo pol Januara, drugo da szigurno nimam vise ovdi nit pod prefectom osztati, nego ovo godino, neznam sto bi drugach uchinio, da me ta dva razvedrila nebi, ar neprilike y muka, koja misze pripeti, da namesztu jednoga postenoga prophessora petero dobim, jesz jako velika, nego szue to preterpeti chu, neka mi szamo budu on otacz chili, koga kano dete bojal, kano dechecz prestimao y szada nerekuč stimam, y lyubim. Zato sze hochu kuliko mi bude moguche tako pod neszi, da nyima ikad sal nebu, daimadu za szina

Nyih goszpozstvo

Vu Bechu, 10ga Novembra 1786.

szvoga isztinitoga, pokornoga y virnoga

Janka, manu propria

Gyuri ponizno nyima ruczi lyubi, y sze u milostyu nyihovu rucha

1.1.8.

Beč, 21. studenoga 1786.

Janko Drašković ispričava se ocu ako je nešto krivo učinio, jer vidi da mu se u nečem zamjerio, premda ne zna što. Stoga moli oca da mu napiše razlog. U nastavku mu prepričava svoje školovanje i opisuje predmete koje pohađa. Na kraju se osvrće na svoje zdravlje i bolesnu slezenu.

Naimilei goszpodine, otacz!

Zpoznao jeszam iz knjige nyihove od 13-ga Novembra da nyima sze nesta od mene zamerialo jesz, sto godar jesz, sal mi je jako, nego krivo ga sze u nichim chutim, nit sze szkriti nechuj, jedino molim da nekai dobro poglede, sto kodar jeszt, kazatchesze, kasne ali ranu da Paszthori Joseph lagao jeszt, ja nyima uvijek pokoran bio jesz, biti chu takai do szmertu moju, nego to bi me nai vise moglo saluvati, da bi vidio oca moga zlo ufanye y miszli od mene imati. Kasu mi da nekai sze osztavim conditie posztaviti. Ja nikada nebi szi ufal toga nyima delat, nit niszam. Szada pako da nyima kasem pokornoszt moju, na sze zaboravit chu, nekai sze zmanom dogodi sto godar, szamo da szu mi dobri, y da mi pisu kako szu y sto szu razumili u knjigi nyihovi, jerbo nemogu szpoznati.

Sto sze navuka mojega dosztai, petak, to jeszt 17ga pervi put u colegium posal jeszam, gye chiszto drugach upuchen jeszam, od toga da me Vansuiten u jus nie puschal, decan iz medicine nekojem, koi lani szmanom sze uchili jesu, dopustio jeszt, u medicinu ityi, kako Vansuiten to zachul jeszt, zapovedao da sze u 3te godine philosophie vratit imaju, y neka nikome sze nedopuscha ono prezkochiti, dakle vech nava-da takva biti mora, ali red novi donasa.

Sto sze jeszt do szada vuchalo vech u tai sztalis posztavlyen, navuchit chusze pri dobi, y szada mi szkorame drase jeszto, sto jeszem jus osztavil, jerbo Vansuiten meni kazal jeszt da ova sztran jussa koja sze u pervom letu vucha, vnogo manye mi hasnela bi k szoldachkom sztalisu, a materie koje letosz imam, lepe jeszu, kano primo historia universalis od Vatrota professora, koi meni nai poznanei, y naidrasi je; 2do Esthetica po Mastalieru koga vech oni poznadu; 3ti geometria practica, od Bauera. Ov navuk meni vise igra nego navuk jesz, jerbo od Pauzenveina szve sze vech navuchil jeszam; 4to Technologia iliti navuk szvakojakeh mestriah, od Jordana, a 5a Philosophia practica od Karpea, od navuk meni naitesi jeszt, y vnogo mi glavu mesa. Zdravlye poszrednye mi ide. Virtensohn od vrachtvah me dispensiral jeszt, ar nista minie pomoglo, nego rekai jeszt, da comotie uchiniti bi moral zboga szlezene moje. Nemogu nyima izpiszat kako tesko chekam prostyenia za sto ponizno molechi sze milostyi nyihovi izrucham y osztajam Nyh goszpotczva naimilesega otcza

U Bechu, leto 1786., 21ga Novembra

Szinko naivirnei y naipokornei

Janko, manu propria

Gyuro ponizno ruczi kusuje y zdrav jeszt.

1.1.9.

Beč, 23. prosinca 1786.

Janko Drašković moli oca Ivana da mu napiše je li zdrav ili nije. Premda mu je stanoviti Srebrić pisao da mu je otac ozdravio, on ipak nije siguran.

Nai milei y nai drasi goszpodine otacz!

Primio jeszam knigu, koju mi Szebrich pise, iz koje za naivekse moje veshelye razumil jesam, da oni, kakoszi vech pria miszlio jeszam, tesko boleszni bili jeszu, y da sada vech zdravi jeszu, nego boimsze jako, da mu neszmedem viruvati, jerbo mi pise, da negdo vech mi piszal jeszt, na kojega riechi nai ne virujem. Ar veli, da od velikoga betega nyihovoga pise, nego ja knigu niednu primio nieszam takou, y vendar zeznao jesz, da szu boleszni, sal mi jeszt, da tuliko misze ne zaufa, da bi szmio stalis milog otcza znati, y na ozdravlenyu szvome veshelye tuliko imati, kulika mi salost pri bolesznoszti nyhove jeszt, ako ja niemam zrok, zasto misze valjya szkerbeti za dobro szvakojako nyihovo, tako neznadem, komu sze bolye prisztoi znati zdravja, ali betega nyihovoga. Saloszt moja szigurno vegsa bi bila da nieszam umah zachuo bolyega glasza od ravnitela moga (koimi dobar jeszt). Molim nyih, daklye, nai milei goszpodine, nai mi glasza szigurnoga dadu od zdravlya y sztalisa nyhovoga, salujem, y nikad zaboravio nebi, da moral misliti, da ja morebiti ikak zroka nai manyega pridao jesz bolesznoszti y betega nyihovoga, pod Bogom ponizno nyih lyubim, y molim, da mi sze naineszede, nekai madu szlobodno tu miszel da ja nai virnei, y nai pokornei szin nyihov jeszam, y biti chu vaviek. Sto bi uchinio presnyh goszpodine, szami sziz mene szina, koi ako szve u szvietu che naopako ityi, ako nebo y zemlya nyima sze zamire, viran, y dusan bitiche, y s nyima ikad sze razsztaviche, uchinili jeszu, szada ne moguchi to prez prielike izkazati, hochu sze pokorno, polag zapovedi y selyi nyihovi podneszti, y kasne vechja uchiniti, koja nyih uputit moraju da njima viran y ponizan jeszt

U Bietsu, 23. Decembra 1786.

szinko Janko, manu propria

nai pokornei

P.S. Gyuro takai saluje betega nyih goszpotcztva, y zmanom jednako u milostyi nihove porucha sze ponizno ruczi lyubechi, y vnogo sze vech promine od szvojeg, drugachjega dersanya. Obodva tesko glasza bolyega od nyh, a jos tese nih szamoga videti selimo y chakamo.

1.1.10.

S. l., s. d.

Janko Drašković obavještava oca Ivana kako je primio njegovu eulogiju povodom smrti Ladislava Erdődyja te je učinio kako je htio. On i brat mu Juraj s nestrpljenjem iščekuju završetak škole. Po povratku kući ispričat će mu sve što ga tišti.

Mili gospodine otacz

Primio jes z velikim veszelyem knigu nihovu, y pismo na szmert grofa Erdődia, y uchiniio jesz szve, sto jeszu kazali, peszma ona tako, kano szue druge peszme nyihove, jako misze dopada, szamo da neimade, od poszla takvoga, nevolynoga. Sto nyima na pitanye, jes li zdrav, odgovorio bi neznam, chudno mi jest, miszlim da bolestan jesz, a izvana sze ne poznade. Gyuro zrav (!) jeszt y jednako szmanom tiesko chaka koncza skolah. Do dvadeszetoga szegurno vidit sze milostyu chemo imadet. Ja chu szy szvu szkerb dati da mogu nyih zadovolit, y u navulu mojemu y u podnasanyu, da vide, da niesam vrime za olsztum ovdí terl. Sade pako ponizno nym lyubim ruczi za skerby lyubav nyihovu molechi, da me u milostyi derse, ter kad doma doidem da nyima szmedem szve kazat, sto mi sercze moje tesi da nemogu zadovolyan biti, y nek viruju da jes iztiniti y pokoran.

Moga gospodina ocza

szin Janko, manu propria

Nas poglavar nyima szlusbu szvoju klanya, kasuchi da knjig ove vech poslat hoche koje potrebuvalu. A zboga concursusa professorie phisice jos niedan, za kogasze znalo bi, izebrat me, nego to sztoi samo u tomu kako concursusa uchini, koi 17ga Augusta biti che. Gyuro takaise ruczi nyima ponizno lyubi y sze u miloschu preporucha

1.2. ERDŐDY, ALEKSANDAR

1.2.1.

Rečica, 13. listopada 1818.

Janko Drašković odgovara Aleksandru Erdődyju na optužbe da je onemogućio Erdődyjevu službu izvršitelja oporuke. Tvrdi da je majka Josipa (Pepija) Draškovića inzistirala da Erdődy ne bude uključen. Optužuje ga da je agitirao za zaruke između svojega sina i njegove šogorice Vily Kulmer, do kojih nije došlo jer je mladi Erdődy zaprosio drugu.

Rechicza den 13ten 8^{ber} 1818

Lieber Alexander!

Als ich innig nach Bukovecz verfügte und die Passiva meines verstorbenen Cousins factisch erwog, sahe ich gleich ein, daß das ohnehin nicht ehr Consequent aufgesetzte Testament, die Schulden beachtet habe, folglich gar nicht ausführbar sein. Ich resignirte die Executors Stelle, um so lieber, da Pepi Brudern wohlberathen als Courator und erste Persohn ankam. Die alte Frau äusserte sich bei meiner ersten Zusammenkunft, ausdrücklich, dass sie von dem Testamente ihres Sohnes gar nichts hören wolle, und dich auf keinen Fall, weder als Executor noch als Vermittler erkennen wolle, sondern bloß mit mir und mit Pepi Brudern, als mit denen nächsten Verwandten per modum amicae complanationis alles in Güte, und zum Besten aller Glieder, selbst mit eigener Aufopferung zu tractiere gesinnt sein. Bei meiner zweiten Zusammenkunft fand ich sie durch Amade und Knesevich, vorzüglich aber durch Tomasich ganz ungestimmt, sie hielt in keinem Fache Wort, und wollte von allem, zu was sie sich früher resolvirte nichts wissen, veranlaste mich unverrichteter Sache abzutretten, was ich um so lieber that, da mir die unvermeidliche Viae facti in der Familie sehr unangenehm gewesen wäre. Diese Ereignisse wirst du als Obergespann, und als erster Executor sehr leicht erfahren haben, wenn es dir daran gelegen gewesen wäre, auch war es nicht meine Pflicht dich davon zu informiren. Ich verstehe also nicht, was du mit dem Ausdruck des schändlichen häucheln sagen willst, und was mein Character hiebei leiden soll, den du durch so viele Jahre doch keinen falls konntest. Noch mehr muß ich über deine Leichtgläubigkeit entrüstet sein welche mich deinen 40 Jährigen und nie in der mindesten Unwahrheit betretenen Freund zu Urheber einer so unsinnigen und lächerlichen Lügen machet – ohne mich früher einer Anfrage zu würdigen. Überhaupt scheint dein ganzes Schreiben vom 20ten 7^{ber} die Frucht der übelsten Laune und das Resultat der größten Schwachheit zu sein. Du scheinst ganz zu vergessen wem du vor deiner hast. Daß du zwar seit einer Zeit die Freundschaft und Achtung gegen mich und meine Angehörigen ausser Acht sezttest, und die dich sonst so gut

kleidende Formen der Humanität aufzugeben scheinest habe ich den Winter einen Beweis gehabt, indem du meine Schwägerin Villi, welche bloß durch deine Verwendung, und dein, und deines Sohne zuthun, als deine künftige Schnur ein Gerede des Landes wurde, über das Geschehen abzubitten wagtest, wodurch du doch deine Unbeständigkeit, durch den Leichtsinne deines Sohnes, und seinen Mangel an Art maskiren könntest. Zum größten Glück ist ihre Reputation schon gemacht und sie hat weder durch dein zweijähriges Werben, noch durch die Details die du von deinem Sohne machtest, noch durch Ihr Ja-Wort, noch endlich durch deines Sohnes unartiges Benehmen, welcher die Sache wie gewiß verlautete, täglich kam und auf einmahl ausblieb, ohne sich darüber zu erklären, man nicht verloren, man nichts verlohren – vielmehr hat die in ihrer Aufführung immer tadellos gewesene, durch ihr späteres Betragen bewiesen, wie wenig sie die hier angewandten Ränke anderer liebe, und wie gern sie Leute, die so ohne Grundsätzen handeln, entbehren können. Bei all der Beleidigung welche sie, und mit ihm, wir Verwandten erlitten, wollte sie doch auf keine Weise erlauben, daß man solche ahnde, indessen spricht die Welt zu unseren allen Satisfaction ihr das genügendste Urtheil aus.

So empfindlich mir nun auch dieses doppelte Übelbenehmen gegen mich fällt, so will ich es doch zu Gunsten deines Herzens auslegen, und dich wohlmeinend bitten, in Hinkunft den Anstand besser zu berathen, und zu bedenken, daß du wohl itzo nicht so leicht wie junge Leute deine Inkonsequenzen und Anzüglichkeiten büßen wallen wirst. Ich glaube nun ohne mir falche Fassaden wie du erlaubt zu haben, welche mit der Arth und ungetrübten Jugendfreundschaft, so wenig als mit dem Cavalier Character vereinbahrlich seid meine Meinung offen gesagt zu haben, ohne derowegen eine zwischen alten Bekandten ohne Lächerlich zu werden nicht affectable Titulatur zu beobachten. Ich bitte dich zum Schluß überzeugt zu sein, daß ich dein Schreiben gut verdauet habe, sollte jedoch wieder allen Vermuthen, sich auch hierin etwas befinden, was abermahlen deinen Character beleidigen sollte, so handle als Cavalier, ich stehe dir zu jeder Stunde zu Gebothe, und komme gewis auch ungerufen, wenn ich ein mit ähnlichen Anzüglichkeiten belastetes Schreiben noch einmahl erhalten sollte, hier folget endlich die Copie deines Briefes, um meinen besser beurtheilen zu können. Ich bin indessen bereit, auch das Original, weiter circuliren zu lassen, oder zu vernichten, je nachdem du mich dazu veranlassen werdest. Ich bleibe dein alter Freund!

1.3. SANDOR, FRANJO

1.3.1.

S. l., 19. kolovoza, s. a.

Janko Drašković obavještava Franju Sandora kako je primio njegovo pismo te se ispričava kako se iz više razloga ne može naći s njim. Moli ga da u njihovim poslovima postupi kako on smatra da je najkorisnije.

19. Augusti

Perillustris domine fiscalis et amice!

Percepi quidem literas praetitulatae dominationae vestrae, videbamque sumopere expedire, ut colloquio mediante consilia conferamus, ast, parte ab una per inopiam equorum, alia vero, propter per discessum meum immutabilem inque crastinum defixum diem carisatos labores, inonerationemque impedimentorum, tandem ob summam animi mei humanitatem impediō. Quia vacare possim tempori, quo ultro sermones conferre valerem.

Plurimum equidem gratitudinis praestabit praetitulata dominatio vestra, si maestam una ac non penitus restitutam consortem meam ipsamet visitaverit praetitulata dominatio vestra non umquam, et per suum visitari facerit consortem.

Quod causas concernit, agat praetitulata dominatio vestra prout comodo nostro utilissimum esse censuerit, ne attamen aliquid negligatur, et mihi de non factis dispositionibus aut in viationibus parcat, nam nunquam ita me superfluum putabam esse, res ac ac modo pro taedo debilis corporis mei, quod in itinere vi restaurandum spero.

Secus quoad Francisci conditiones nullae tales erant, quae actu assummi non possunt, et ideo in tractatu illas videndas petet, quas ego et mandatarius Hasliuger Viennae eidem proposuimus; de terminis longissimis aquirendis agendum est.

Vebat praetitulata dominatio vestra de pleno certa de amicitia mea qui persevero esse adictissimus

Johannes Draskovich, manu propria

Hic remitto Francisci literas

1.3.2.

S. l., 30. prosinca 1798.

Janko Drašković obanještava Franju Sandora da je namjeravao s njim otići u Varaždin, ali je propustio poslati kola. Piše mu da će, ako bude imao nešto za primijetiti, to zabilježiti i poslati poštom, a jednog će slobodnjaka staviti njemu na raspolaganje.

30. Decembris 1798.

Perillustris domine fiscalis!

Et amice!

Eo res videntur inclusive quod ego vix sim iturus cum praetitulata dominatione vestra Varasdinum, trahas autem die 2. Ianuarii mittere nullas intermittam, ubi, si non sum iturus, haberemque aliquid ad notandum, perscribam, caeterum postae medio usque Grunam iter faciendum erit; ego libertinum unum, prout procul dubio eius habitura est praetitulata dominatio vestra necessitatem, disponam illico.

Ego in reliquo affectibus comendatus maneo.

Praetitulatae dominationis vestrae odritissimus

Draskovich, manu propria

1.4. SERMAGE, HENRIK

1.4.1.

Rečica, 9. lipnja 1830.

Janko Drašković obavještava Henrika Sermagea da je bila provedena nova istraga, koja je dostavljena Ugarskomu namjesničkomu vijeću te ga moli da ga obavijesti kada se može nadati da će biti raspravljano o njegovu predmetu na sjednici Vijeća.

Rechicza, 9. Iunii 1830.

Dilectissime Henrice!

Quamquam magna intercapedo intercesserit contartio literarum nostrarum, eo non obstante mihi blandior, quod tu mihi idem amicus sic ac ante, rationem namque contrarii tenendi nunquam dedi. Hinc est, quod eadem confidentia erga te ferar, et te qua confidentissimum Vienna amicum in se una interpellem, quae factu tibi facilis, mihi autem maximi erit momenti. Ante quattuor circiter menses emanavit excelsa Cancellaria via Consilii rescriptum quodpiam erga relationem vicecomitis Chachkovics investigatoriam ad calumniosam quampiam instantiam ante 1 ½ annum adhuc altissimo loco porrectam. Virtuti rescripti huius investigatio nova peracta, et relate et iam expedita habetur ad excelsum Consilium. Mea itaque in eo consistit erga te petitio, ut mihi, prout eatenus excelsi Cancellariae relatio Consilii pertigerit, id notum redere, una et advertere velis quando circiter eiusdem meriti assumptio in sessione sperare possit. Tu me pro debiti coordinanda defensione per tuam communicationem alacrem una et amicam, compotem tibi sic fas est, adhuc magis magisque devinctum reddes, quam ego iam meis viis certe efficaciter infilabo, dumodo in necessario tempore instructus fuero.

Scribit mihi Petrus, quod audiat filium tuum magno cum profectu servitiis incumbere, et tibi peroptimam procuras reputationem, quod lubens repeto ubique cum mihi amoenissimam sensationem causaverit. Nec consors tua, nec filia quidpiam de adventu tuo ad partes nostras sciunt, hinc est, quod te eatenus interogem, ut [...]¹

¹ Kraj pisma nije sačuvan.